

*A BKV múzeumok
közlekedéstörténeti
vetélkedője*

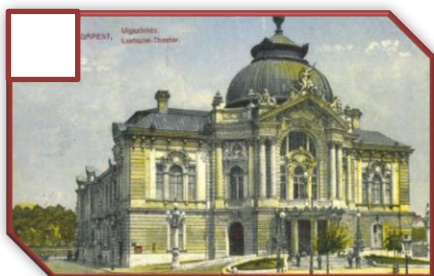
2021

*125 éves a Millenniumi
Földalatti Vasút*

125 éve, 1896-ban adták át a budapesti milleniumi földalatti vasutat, a kontinens első földalattiját. Az idei verseny feladatai az évfordulóhoz kapcsolódnak.

1. 1896-ban adták át a budapesti földalatti vasutat. Milyen jelentős események történtek, még ugyanebben az évben Magyarországon? Tegyéél X-et a megfelelő helyre!

A Vigszínház átadása

Az Operaház átadása

Az első filmvetítés Budapesten

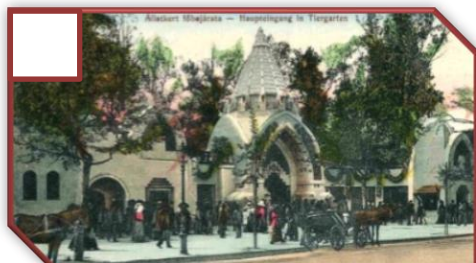
Az Országház épültének átadása

Hajós Alfréd megszerzi az első magyar olimpiai aranyérmét

A Ferencz József híd (mai Szabadság híd) átadása

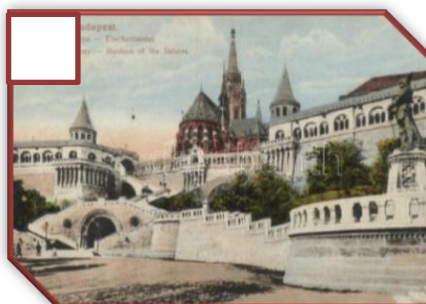
A Fővárosi Állat- és Növénykert átadása

A Várkertbázár átadása

A pesti Vigadó épületének átadása

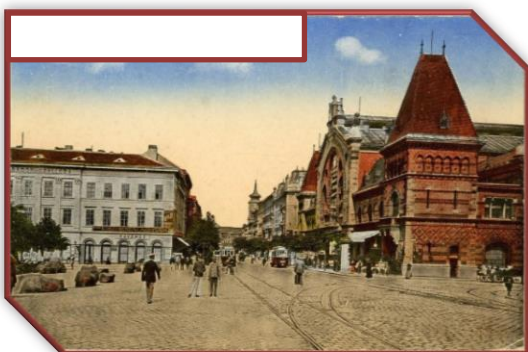
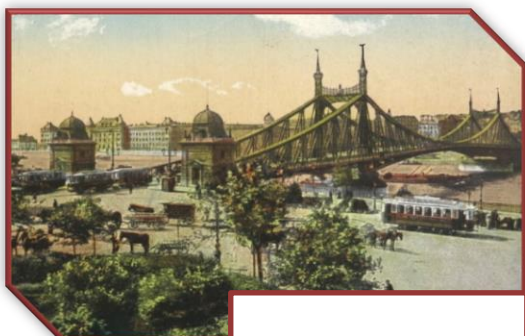
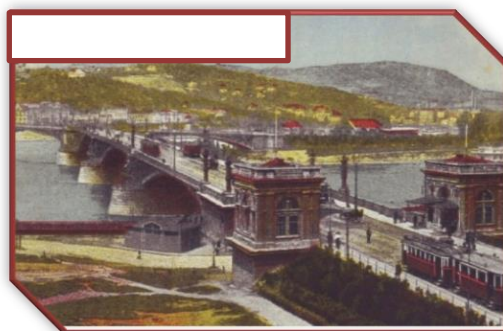
A Halászbástya elkészül

Az Igazságügyi palota átadása

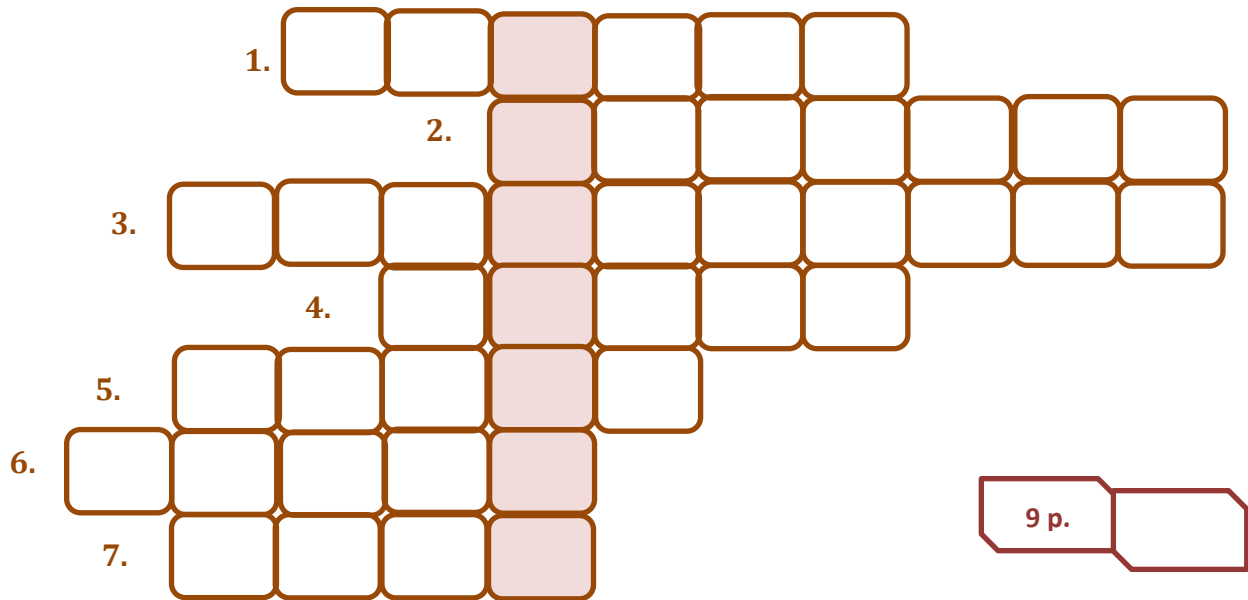

2. Az alábbiakban a földalatti átadásának időszakából láthatunk néhány közlekedési életképet ábrázoló képeslapot. Hol készültek a képek, határozd meg minél pontosabban!
(Elegendő az utca, tér, épület mai megnevezése.)

3. Keresztrejtvény

1. Ez a közlekedési társaság üzemeltette a földalattit 1923 és 1949 között
2. Ebben a gyárban készültek a földalatti első motorkocsijai
3. Itt tartották az Ezredévi kiállítást, ahová a földalatti szállította az utasokat
4. Ez a része volt hattyúnyak alakú a motorkocsiknak
5. Az induláskor beszerzett motorkocsik fele sárga, fele pedig ilyen színt kapott
6. Ezen az állomáson a többitől eltérően barna-arany színűek a tartóoszlopok
7. A kisföldalattival együtt ennyi metróvonal van Budapestnek

Megfejtés: _____

Hogyan kapcsolódik a megfejtés a földalattihoz? _____

4. Válaszolj egy-egy számmal az alábbi kérdésekre! A számok összege a földalatti éveinek számával megegyezően 125.

Hány motorkocsi készült 1896-ban a földalatti vasút számára?	
Hány állomása volt eredetileg a földalattinak?	
Hány évig voltak forgalomban a földalatti első járművei?	
Hány pótkocsi készült a Füzesi Főműhelyben a növekvő utasszám kiszolgálására?	
Hány jármű maradt fenn a BKV-nál, amely nosztalgiajárműként időnként napjainkban is üzemel?	
	125

5 p. _____

5. Totó

1. Melyik városban adták át – a budapestit is megelőzve – a világ első földalatti vasújtját?

1. London
2. New York
- X. Párizs

2. A budapesti földalatti vasútnak 1896-ra, a millenniumi ünnepségsorozatra kellett elkészülnie. Milyen esemény 1000 éves évfordulóját ünnepelte az ország?

1. honfoglalás
2. államalapítás
- X. a főváros létrejötte

3. Az 1900-as világiállításon a földalatti vasút megoldásait aranyéremmel díjazták. Melyik város adott otthont ennek – az olimpiával egy időben megrendezett – világiállításnak?

1. Athén
2. Chicago
- X. Párizs

4. A földalatti vasút eredeti állomásai közül hány épült a felszín felett?

1. 1
2. 2
- X. 3

5. Mikor alkalmaztak először női kalauzokat a földalattinál?

1. A kezdetektől
2. Az I. világháború alatt
- X. A II. világháború alatt

6. Meddig voltak forgalomban az 1896 óta közlekedő földalatti motorkocsik?

1. 1923
2. 1953
- X. 1973

7. Az átadást követő évben melyik uralkodó társaságában utazott Ferenc József a földalattin?

1. II. Vilmos német császár
2. II. Miklós orosz cár
- X. V. György brit király

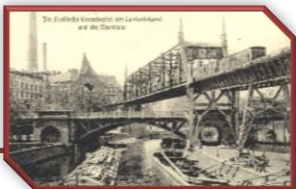
8. Melyik közlekedési társaság vezérigazgatója volt Balázs Mór, a földalatti megálmodója?

1. Budapesti Közúti Vaspálya Társaság
2. Budapesti Villamos Városi Vasút
- X. BSzKRt

9. Melyik város szakemberei tanulmányozták a budapesti földalattit, aminek tapasztalatait felhasználva 1902-ben átadták saját földalattijukat?

1. Berlin
2. Bécs
- X. Róma

10. Melyik évben tértek át a budapesti földalattinál a jobboldali közlekedésre?

1. 1941
2. 1973
- X. 1995

6. Írd a táblázat megfelelő helyére a budapesti földalatti építésével, átadásával kapcsolatos személyek teljes nevét és arcképének sorszámát!

Név	Leírás	Kép sorszáma
	A róla elnevezett sugárút alatt épült meg a budapesti földalatti vasút	
	Az ő kezdeményezésére épült meg a földalatti, a fővárosi közlekedésben betöltött szerepére utalt nemesi címere is	
	Az Állatkert állomáshoz tervezett felüljáró (Magyarország első vasbeton hídja) tervezője	
	A földalatti állomásai fölé emelt lejárók többségének tervezője, olyan épületek fűződnek a nevéhez, mint például a Szépművészeti Múzeum	
	Külön motorkocsi készült számára, nevét is felvette a vasút	
	Az ő gyárában készült a földalatti kocsik elektromos berendezése	

6 p.

7. Mely ismert emberekről nevezték el a földalatti egykori és mai állomásait? Írd a névadó személyek teljes nevét és arcképének sorszámát a táblázat megfelelő helyére!

Név	Kapcsolódó információ	Kép sorszáma
	A Lánchíd építtetője	
	Ferenc József és Erzsébet királyné gyermeke	
	A Székelyfonó c. daljáték zeneszerzője	
	A Pesti Magyar Színház igazgatója	
	A Szép Ilonka költője	
	Politikus, a II. világháború alatt ellenállási mozgalom szervezője	
	A „haza bölcse”	

7 p.

8. A földalatti melyik állomásról szólnak az alábbi leírások. Írd a táblákra az állomás átadáskori nevét!

A földalatti vasút belvárosi végállomása, eredetileg a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank székházaként működő, valamint a Kugler cukrászdának is otthont adó – Gerbeaud-ház és a ma már nem létező Haas-palota szomszédságában épült.

Az Andrassy út lakóépületei mellett az állomás környékén több érdekes, főként művészeti helyszín volt, így például az Epreskertnek nevezett őspark és művésztelep. A földalatti átadása után néhány évvel költözött a közelbe a több Nobel-díjas tudós alma matereként is hírnevet szerző Fasori Evangélikus Gimnázium.

A földalatti átadásakor az állomás közelében még csak kialakítás alatt állt a későbbi Hősök tere, tervben volt a millenniumi emlékmű megépítése. A vasúttal egyidőben adták át a Múcsarnokot. A földalatti vasút járművei a tér mögött érkeztek ki az alagútból a felszínre.

A belváros egyik legfontosabb tere, közlekedési csomópontja, lóvasúti, illetve villamos állomás is volt. A tér nevezetességét, Budapest legrégebbi evangélikus templomát Pollack Mihály és Hild József tervezte. Az állomáson épült a földalatti legnagyobb és leglátványosabb lejárócsarnoka.

A két felszíni megálló egyike. A ma már nem létező állomástól lehetett megközelíteni a Városliget számos látványosságát, a csónakázó tavat, illetve műjégpályát, a liget vendéglőit – köztük a Gundel elődjét, a híres Wampeticset –, valamint az 1896-os millenniumi emlékévi folyamán látogatható ezredéves kiállítást.

A kiskörút folytatása a belváros egyik legjelentősebb útvonala volt, 1866-tól lóvasút, majd fővárosi megjelenésüket követően villamosok közlekedtek rajta. A földalatti állomása a Hild József, illetve Ybl Miklós által tervezett Szent István-bazilikától nem messze került kialakításra.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállítóhelye és az Országos Magyar Királyi Mintarajziskola (Képzőművészeti Egyetem elődje) épülete állt a megálló közelében. Az állomás belső terét – a többihez hasonlóan – Zsolnay kerámiával borították, és abból rakták ki a napjainkra egyedülként eredetiben fennmaradt állomásfeliratot is.

Az állomás az Ybl Miklós tervei szerint 1884-ben átadott intézményről kapta nevét. Az épülettel szemben a Lechner Ödön és Pártos Gyula tervezte MÁV Nyugdíjintézet palotája állt, amelyet leginkább csak a földszintjén működő híres Drechsler-kávéház tulajdonosának neve után Drechsler-palotaként emlegettek.

A Petschacher Gusztáv elképzelése szerint négy íves főhomlokzatú bérházal kialakított kör alakú téren álló négy épület a Vasutasház, az Andrassy-udvar, a Hübner-udvar és a MÁV Nyugdíjintézeti Bérház épületei elé csak a századforduló után kerültek a ma is látható magyar történelmi személyek szobrai.

A felszíni megálló a földalatti vasút városligeti végállomása volt. Az állomás közelében állt a Zsigmondy Vilmos által feltárt melegvizű forrást hasznosító, 1881-ben épült fürdőház.

Az Andrassy út és a Nagykörút kereszteződésében fekvő, reprezentatív épületekkel határolt nyolcszög alakú tér állomásán a többtől díszesebb kivitelű, a Gizella térihez hasonló lejárócsarnokok épültek.

9. Az 1973-as felújítás számos változással járt a földalatti vasútnál. Foglald össze a legfontosabbakat (vonal hossza, megállók, közlekedési irány, járművek)!

5 p.

RÉSZTVEVŐK ADATAI

Részvevő iskola: _____

címe: _____

e-mail címe: _____

telefonszáma: _____

Csapattagok neve:

1. : _____

2. : _____

3. : _____

Felkészítő tanár: _____

Kapcsolattartó:

neve: _____

e-mail címe: _____

telefonszáma: _____

Összesen:

74 p.